

Mooie jeugdverhalen van duizendpoot Lydia Rood

Lydia Rood. (2013). *De jongen die in de muur verdween*. Amsterdam/Den Haag: Leopold/Gemeentemuseum. Isbn 978 90 258 6285 5, € 14,95, 129 blz.

Lydia Rood. (2013). *Kathelijne van Kenau*. Haarlem: Gottmer. Isbn 978 90 257 5440 2, € 14,95, 208 blz.

Lydia Rood (Velp, 1957) noemt zich op haar website (<www.lydiarood.nl>) een duizendpoot, omdat ze zo veel verschillende verhalen schrijft. En het is waar. Ze kan inmiddels terugblikken op een omvangrijk oeuvre met verhalen voor kinderen van alle leeftijden maar ook uitgaven (fictie en non-fictie) voor volwassenen over de meest uiteenlopende onderwerpen. Verhalen over andere landen en culturen, avonturen die zich afspelen in andere tijden, thrillers (onder meer samen met haar broer Niels Rood), erotische verhalen en zelfs een kookboek. Voor Een

mond vol dons (Leopold, 1993) ontving ze in 1994 een Zilveren Griffel. *Anansi's web* (Leopold, 2000), in 2006 opnieuw verschenen als *Dans om het zwarte goud*, werd eervol vermeld door de Zoen-jury en be kroond met de Jenny Smelik-prijs van IBBY.

En de schrijfster is nog lang niet uitgeschreven. Onlangs verschenen twee nieuwe historische verhalen van haar hand: *De jongen die in de muur verdween* en *Kathelijne van Kenau*. Het eerste boek is heel geschikt voor brugklassers. De tweede titel komt meer in aanmerking voor leerlingen in de derde klassen (en hoger).

Ook degene die weinig opheeft met geschiedenis kan plezier beleven aan het lezen van deze vlot geschreven jeugdromans. En het mes snijdt aan twee kanten. Ongemerkt doet de lezer de nodige kennis op over het leven van onze voorouders in de zestiende en in de zeventiende eeuw. Het zal ook uw collega voor het vak geschiedenis deugd doen. Het vertellen van een verhaal is een kunst op zich. Lydia Rood bezit die gave als geen ander.

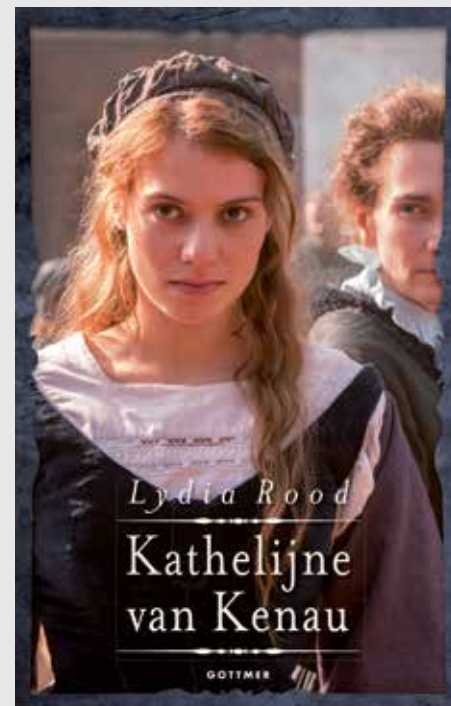
Rembrandts anatomische les

In *De jongen die in de muur verdween* liet Rood zich inspireren door het schilderij *De anatomische les van Dr. Nicolaes Tulp* van Rembrandt. Het was diens eerste groepsportret van een gilde. De les vond plaats op 16 januari 1632. Eén keer per jaar organiseerde het Amsterdamse chirurgijngilde een openbare ontleding. Daarbij gebruikte men een lichaam van een geëxecuteerde crimineel, een ontleding die steevast veel volk trok. Het schilderij hangt in het Mauritshuis in Den Haag.

Rood voert de jonge Dirk ten tonele, zoon van de chirurgijn Tulp. Dirk gaat stiekem naar een anatomische les van zijn vader. Hij zal zijn broers wel eens laten zien dat hij best tegen bloed kan.

Hij weet het zeker: later wordt hij ook chirurgijn, net als hun vader. Verstoep achter ruggen en hoge hoeden ziet hij hoe zijn vader het lijk van een gehangene opensnijdt. Het wordt Dirk te veel en hij moet overgeven. Dit mag zijn vader nooit te weten komen. Dirk schrikt als hij ontdekt dat de schilder Rembrandt van Rijn de anatomische les heeft geschilderd, nota bene met hem erbij! Hij moet zichzelf van het groepsportret zien te krijgen. Maar dan moet hij eerst voorbij Saskia van Uylenburgh, die verliefd is op de schilder. Gelukkig heeft Dirk twee echte vrienden die hem willen helpen.

Lydia Rood bekeek het schilderij van Rembrandt en het viel haar op dat er aan de rechterzijde van het doek een donkere muur is geschilderd. Ze gaf haar fantasie de vrije loop en bedacht dat op die plaats wellicht een andere schets verborgen ligt, in een later stadium overgeschilderd. Zo ontstond een spannend avontuur dat de lezer meevoert naar het levendige zeven-

Lydia Rood. Foto: Mark Sassen

tiende-eeuwse Amsterdam met zijn galgenveld, de snijzaal in het waaggebouw en de kunstenaars en kunsthandels in de Breestraat.

Rood schreef het boek bij de tentoonstelling *De anatomische les: Van Rembrandt tot Damien Hirst* in het Gemeentemuseum te Den Haag. Een unieke tentoonstelling over de anatomische les in de kunst, waarbij zeventiende-eeuwse meesters werden getoond samen met internationale moderne en hedendaagse topkunstenaars.

Het is niet de eerste keer dat Leopold, de uitgever van *De jongen die in de muur verdween*, de samenwerking aanging met het Gemeentemuseum in Den Haag. Eerder verscheen bij dezelfde uitgever *Mister Orange* van Truus Matti (2011), een boeiend verhaal over de kunstenaar Piet Mondriaan, in 2012 bekroond met een Zilveren Griffel.

Krachtige vrouw

Begin dit jaar komt de spectaculaire historische oorlogsfilm *Kenau* in de bioscoop.

Een fantastische cast (met Monic Hendrickx en Sallie Harmsen als haar dochter Kathelijne) en regisseur Maarten Treurniet (bekend van *De Heinekenontvoering*) staan garant voor een dijk van een film over deze onverzettelijke Haarlemse heldin en haar strijd tegen de Spaanse bezetter. Lydia Rood las het scenario en vond aanknopingspunten voor alweer een nieuwe jeugdroman, een verhaal over Kathelijne, de buitenechtelijke dochter van Kenau.

Haarlem, december 1572. De Tachtigjarige Oorlog is in volle gang en de stad is omsingeld door Spaanse soldaten. Kathelijne heeft iets verschrikkelijks gedaan. Zo verschrikkelijk, dat ze soms denkt voor eeuwig in de hel te zullen branden. Haar moeder, de sterke Kenau, die door iedereen wordt gevreesd en bewonderd, lijkt in elk geval niet van plan om haar vergiffenis te schenken. Terwijl het grote oorlogsgeweld losbarst, vechten moeder en dochter onderling hun strijd uit. Want hoe belangrijk het Haarlemse verzet tegen de Spanjaarden ook is, het verdriet van Kathelijne en Kenau moet zijn weg vinden.

Wie zich aan zo'n bijzondere moeder moet ontworstelen, heeft daar natuurlijk een flinke kluif aan. Rood slaagt erin een mens van vlees en bloed neer te zetten, een jonge vrouw die te midden van het geweld van de Tachtigjarige Oorlog de strijd aangaat met haar moeder. Het boek beschrijft een fascinerende moeder-dochterrelatie waarin zaken aan de orde komen die een paar honderd jaar later nog actueel en herkenbaar zijn – een prachtige historische jeugdroman en wat mij betreft een aanrader voor op de leeslijsten Nederlands in het derde leerjaar. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze, maar ook andere jeugdboeken: <www.eenboekjeopen.nl>.